

ՀԱՍՏԱՏՈՒՄ ԵՄ՝
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՆԱԽԱՐԱՐ
Ռ. ՊԵՏՐՈՍՅԱՆ

« 02 » 11 2020թ.

ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ

ԲՓ 000100

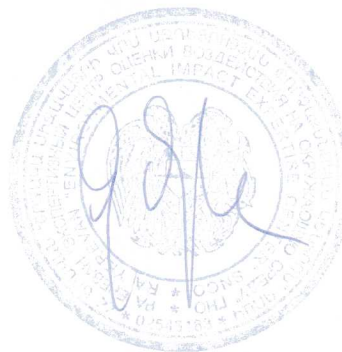
Ձեռնարկողը՝

«Արփիմեդ» ՍՊԸ

ք. Արուսյան, 2-րդ միկրոշրջան, շենք 19

Գործունեությունը՝ Դեղագործական գործարանի կառուցման շրջակա
միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման
հաշվեքվություն
Կոտայքի մարզ

«Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության
փորձաքննական կենտրոն» ՊՈԱԿ-ի
տնօրենի պաշտոնակատար՝

Ա. Թարգյան

Առդիր՝ 6 թերթ

**ՊԵՏԱԿԱՆ ՓՈՐՁԱՔՆՆԱԿԱՆ ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ
ՇՐՋԱԿԱ ՄԻՋԱՎԱՅՐԻ ՎՐԱ ԱԶԴԵՑՈՒԹՅԱՆ
ՓՈՐՁԱՔՆՆՈՒԹՅԱՆ**

թիվ ԲՓ 000100

<02> 11 2020թ.

**Դեղագործական գործարանի կառուցման աշխատանքների
շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն**

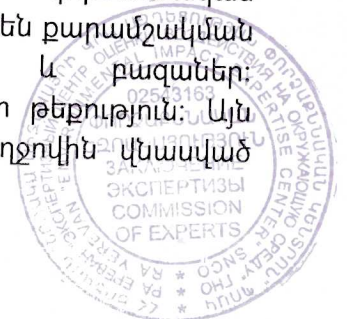
Ձեռնարկող՝	«Արփիմեդ» ՍՊԸ
Փաստաթղթի տեսակը՝	Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվություն /ՇՄԱԳ/ Ա կատեգորիա
Գործունեության տեսակը՝	Կոտայքի մարզ Բալահովիտ համայնք
Տեղադրման վայրը՝	

Ներածական մաս. Համաձայն «Շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման և փորձաքննության մասին» ՀՀ օրենքի 14-րդ հոդվածի, 4-րդ մասի, 4-րդ կետի ա. ենթակետի դեղագործական գործարանի կառուցումը և արտադրության կազմակերպումը դասակարգվում է որպես «Ա» կատեգորիայի գործունեության տեսակ:

«Արփիմեդ» ՍՊ ընկերությունը /այսուհետ՝ Ընկերություն/ մտադիր է Կոտայքի մարզի Բալահովիտ համայնքում կառուցել ժամանակակից պահանջներին համապատասխանող նոր գործարան, նպատակ ունենալով՝ ընդլայնելու դեղագործական արտադրական կարողությունները, ներդնելու նոր տեխնոլոգիաներ, բարելավելու արտադրանքի պահեստավորումը և աշխատակազմի արտադրական և աշխատանքային պայմանները:

Գործող ընկերությունը հիմնադրվել է 2001 թվականին և ունի Որակի կառավարման միջազգային ստանդարտի (ISO 9001:2008) և պատշաճ արտադրական գործունեության (GMP) հավաստագրեր՝ տրամադրված գերմանական «TUV Rheinland» և ֆրանսիական «AB Certification» ընկերությունների կողմից: Ընկերության արտադրությունը և որակի հսկման լաբորատորիան հազեցված են ժամանակակից արտադրական և անալիտիկ սարքավորումներով, չափիչ սարքերով և ռեակտիվներով: Ընկերությունն արտադրում է ավելի քան 150 անուն դեղամիջոց, որոնց 65 տոկոսն ընդգրկված են ՀՀ հիմնական դեղերի ցանկում: Ընկերության արտադրանքը ներկայացված է նաև արտերկրում:

Նկարագրական մաս. «Արփիմեդ» գործարանի համար հատկացված տարածքը գտնվում է Բալահովիտ գյուղի հյուսիսային մասի արդյունաբերական գոտում՝ բնակելի տարածքներից 660մ հյուսիս-արևելք ուղղությամբ և 530մ հարավ-արևելք ուղղությամբ: Կառուցապատվող հողամասը գտնվում է Բալահովիտ, 8-րդ փողոցի 1-ին նրբանցքի 4 հասցեում և զբաղեցնում է 2.175 հա մակերես: Այն սեփականության իրավունքով պատկանում է Ընկերությանը: Հողամասի նպատակային նշանակությունը՝ «Արդյունաբերության, ընդերքօգտագործման և այլ արտադրական նշանակության» է, գործառնական նշանակությունը՝ «արդյունաբերական» է: Տարածքի հարևանությամբ առկա են քարամշակման ձեռնարկություններ, գրասենյակներ, արտադրական պահեստներ և բազաներ: Գործունեության ենթակա տարածքը հարթ է, ունի հորիզոնականին մոտ թեքություն: Այն նախկինում օգտագործվել է որպես վարելահող, հանդիսանում է ամբողջովին վնասված

/դեգրադացված/ լանդշաֆտ, որտեղ չեն պահպանվել վայրի բնության լանդշաֆտային տարրերը:

Դեղագործական գործարանը կազմված կլինի երեք հիմնական մասնաշենքերից և օժանդակ այլ կառույցներից: Նախագծման համար Բալահովիտ համայնքի ղեկավարի կողմից տրվել է նախագծման թույլտվություն /N 01-03, 22 01 2020 թ./, համաձայն որի 2.175 հա հողամասում կառուցապատման մակերեսը կարող է կազմել ընդհանուր տարածքի մինչև 45%-ը, կանաչապատումը՝ ոչ պակաս, քան 35%-ը: Շենքերի սեյսմազինվածության մակարդակը նախատեսված է սեյսմիկ III գոտու համար (9 Բալ և ավելի):

Դեղագործական գործարանի համար նախատեսվող շինությունները ներառում են.

- ոչ ստերիլ հեղուկ դեղամիջոցների արտադրության մասնաշենք, որը մինչև 21.5 մ բարձրությամբ շինություն է,
- հակաուռուցքային դեղերի մասնաշենք, որը երկհարկանի շինություն է, մինչև 16մ բարձրությամբ,
- գրասենյակային և լաբորատորիայի մասնաշենք՝ մինչև 19.3մ բարձրությամբ շինություն,
- հակաբիոտիկների արտադրության մասնաշենք,
- ընդհանուր օգտագործման պահեստ, կաթսայատուն և ընդհանուր օգտագործման մասնաշենք;

Նախատեսվում է կառուցել նաև պահակատուն և ենթակայան, ինչպես նաև վերանորոգել, կամ որոշ հատվածներում կառուցել նոր պարիսպ: Շինությունների տանիքներին նախատեսված է տեղադրել արևային համակարգեր, որոնք բաղկացած կլինեն՝ էլեկտրաէներգիայի արտադրության ֆոտովոլտային և ջրատաքացուցիչ համակարգերից:

Մեքենաների ավտոկայանատեղի մուտքը իրականացվելու է հողամասի հյուսիսային մասից՝ գոյություն ունեցող գրունտային ճանապարհով: Շինությունների պատերը նախատեսվում են իրականացնել պեմզաբլոկներով՝ արտաքին-երեսպատումով: Ծածկերը Ե/Բ միաձույլ սալեր են, միջնորմները՝ պեմզաբլոկ, գիպսաստվարաթուղթ: Տանիքը նախատեսված է հարթ՝ կազմակերպված ջրահեռացումով:

Գործարանի ջրամիացումն իրականացվելու է <<Վեոլիա Ջուր>> ՓԲԸ կողմից տրված ջրամիացման և << Իդրանտի տեղադրման տեխնիկական պայմաններին համապատասխան՝ նախագծված տարածքի հարևանությամբ անցնող Բալահովիտի համայնքային ջրագծից՝ կառուցելով դիտահորեր: Կոյուղաջրերը հավաքվելով բակային ցանցում, արտաքին խողովակով միացվելու են «Կոտայք» գարեջրի գործարանի կոյուղատարին:

Գործարանի ջեռուցումը նախատեսված է կենտրոնացված համակարգի միջոցով՝ կառուցելով կաթսայատուն, որտեղ կտեղադրվեն գազային ջրաջեռուցիչներ: Տաք ջրամատակարարումն իրականացվելու է արևային ջրատաքացուցիչների միջոցով:

Տարածքի մակերևութային ջրերի հեռացումը նախատեսված է կազմակերպված եղանակով՝ հեղեղատար համակարգի միջոցով: Գործարանի տարածքի ցածրադիր տեղերում կտեղադրվեն անձրևընդունիչ հորեր, որտեղից անձրևաջրերը կհեռացվեն տարածքից և համաձայն տեխնիկական պայմանի կմիացվեն գործող հեղեղատար ցանցին:

Գործարանի կառուցման շինարարության տևողությունը կկազմի 24 ամիս: Աշխատանքները կազմակերպվելու են այնպես, որ շինարարական աշխատանքներից չվնասվեն գոյություն ունեցող ծառերը: Կանաչապատման համար տնկվող ծառերի դասավորությունը լինելու է հիմնականում ցանկապատի եզրով: Շինհրապարակը նախապատրաստելու նպատակով կատարվելու են առկա կառույցների ապամոնտաժման և հողային աշխատանքներ: Ապամոնտաժվելու է տարածքում առկա 48x10մ չափերով շենքը, որի քանդումից առաջացած թափոնների մի մասը կօգտագործվի որպես պիտանի շինանյութ, իսկ 296մ³ ծավալը, շինաղբի հետ միասին կտեղափոխվի Բալահովիտի համայնքապետարանի

կողմից հատկացված աղբավայր: Կառուցապատվող տարածքում կառույցների հիմքերի տակ մնացող բերրի հողաշերտը /միջինը 30սմ խորությամբ/, օրենսդրության պահանջներին համապատասխան կպահեստավորվի և կառուցապատման աշխատանքներից հետո կօգտագործվի գործարանի տարածքի բարեկարգման և կանաչապատման համար: Տարածքի կանաչապատման մակերեսը կկազմի 7612.5մ², հողամասի մնացած մասը կկազմի կառուցապատումը, ներառյալ՝ շինությունները, ներքին ճանապարհները, սավաճքները և բաց պահեստները: Կանաչապատումը կիրականացվի տարածքի համար մշակված կանաչապատման և բարեկարգման պլաններին համապատասխան, որը կհամաձայնեցվի Բալահովիտի համայնքապետարանի հետ: Կանաչապատումը ներառում է՝ սիզամարգի տեսքով աշխատանքներ և ծառատունկ: Կանաչապատման համար նախատեսվում է օգտագործել հողային աշխատանքների ժամանակ պահեստավորված բուսահողը: Դեկորատիվ տեսք ապահովելու նպատակով կանաչապատման համար օգտագործվելու է կաղնի, հացենի, թղկի և այլ ծառատեսակներ: Այս տեսակները հարմար են տեղի լանդշաֆտին և բնակլիմայական պայմաններին: Կանաչ տարածքների ոռոգումն իրականացվելու է գործարանում տեղադրվող մաքրման կայանի աշխատանքի արդյունքում մաքրված ջրերով:

Ընկերության արտադրական գործընթացում չի նախատեսվում բարդ տեխնոլոգիական գործընթացներ, կամ քիմիական սինթեզ: Տեխնոլոգիական գործընթացները ներառում են՝ լուծույթների պատրաստումը, շալցումը, պատրաստի հումքից հաբերի պատրաստումը, դեղամիջոցների փաթեթավորումը, պահեստավորումը և այլն: Սարքավորումները նախատեսված են ձեռք բերել ոլորտում հայտնի արտադրական ընկերություններից, իսկ հիմնական հումքը ներկրվելու է: Նախատեսվող բոլոր տեխնոլոգիաներն ապահովված են համապատասխան լիցենզիաներով:

Փաթեթավորման համար անհրաժեշտ նյութերը /ապակյա տարաներ, թուղթ, սովարաթուղթ, ալյումինի ֆոլգա, պլաստիկ թաղանթներ և այլն/ ձեռք են բերվում պատրաստի: Մեծածավալ տարողությունները, շերտը, կոնտեյներները, դրանց փաթեթավորման նյութերը վերադարձվում են մատակարարներին, կամ հանձնվում են ընդունող մասնագիտացված կազմակերպություններին՝ որպես երկրորդական հումք: Լուծույթների պատրաստման տեխնոլոգիականյութ գիլում գործընթացում—կարտանետվեն աննշան քանակությամբ գոլորշիներ: Լաբորատոր սենյակներում շատ չնչին քանակներով կարող են առաջանալ դեղամիջոցների փոշու արտանետումներ: Դրանց արտանետումը կանխարգելելու, կամ բացառելու նպատակով բոլոր լաբորատոր սենյակները կահավորվելու են քարշիչ պահարաններով, որոնց օդաքարշ համակարգերը ապահովված կլինեն ֆիլտրերով /գտիչներ/: Ֆիլտրերի կլանիչ միջուկներն իրենցից ներկայացնում են սովարաթղթային գործվածքային ներդիրներ, որոնք պարբերաբար կարող են հանվել և լվացման հատուկ եղանակով մաքրվել:

Գործարանում նախատեսվում է արտադրել դեղամիջոցներ՝ հաբերի, փոշու /փաթեթ/ տեսքով և հեղուկ վիճակում /սրվակներ, դեղապատիճներ/: Նախատեսվող դեղամիջոցների ցանկը և տարեկան քանակները բերված են ՇՄԱԳ-ի հավելվածներում:

Արտադրությունը կիրականացվի դասական եղանակով, ներառելով հետևյալ գործընթացները՝ հումքի կշռաչափում, կարծր դեղանյութերի նախապատրաստում, հեղուկ բաղադրանյութերի նախապատրաստում, մաքուր (դեֆինիզացված կամ թորած) ջրի ստացում, բաղադրանյութերի խառնում, կարծր դեղանյութերի լուծում (դիսպերսացում), խառնում, հոմոգենիզացում (հոմոգենիզատոր), ֆիլտրում, առաջնային և երկրորդային փաթեթավորում, շալցում և այլն:

ՇՄԱԳ-ում դիտարկվել և գնահատվել են Բալահովիտի դեղագործական գործարանի շրջակա միջավայրի վրա հնարավոր ազդեցությունները՝ շինարարական աշխատանքների

ընթացքում, դեղագործական գործարանի շահագործման փուլում և գործարանի փակման ժամանակ:

Շինարարության ընթացքում հիմնականում կանխատեսվում է օդի աղտոտում՝ պայմանավորված անօդաչուական փոշու և ծխագազերի ժամանակավոր արտանետումներով, որոնք առաջանում են հողային աշխատանքների ընթացքում և տեխնիկական միջոցների աշխատանքից՝ դիզլառելիքի այրման արդյունքում:

Շինարարության ընթացքում ջրամատակարարումն իրականացվելու է համայնքային ջրատարից, միացումը կատարվելու է առաջնահերթ: Ջուրն օգտագործվելու է հրապարակների ջրցանի, փորվող հանվող հողի/գրունտի խոնավացման, ինչպես նաև անձնակազմի խմելու և կենցաղային կարիքների համար: Շինարարական աշխատանքների ջրապահանջը ընդամենը կկազմի՝ 2272.0մ³, կամ միջին օրական՝ 12.9մ³: Շինարարության փուլի կեղտաջրերի հավաքման համար նախատեսվում է շինհրապարակում տեղադրել 20մ³ ծավալով անջրթափանց պատերով ստորգետնյա տարողություն, որը պարբերաբար կդատարկվի մոտակա կոյուղու ցանց:

Շինարարական աշխատանքների ընթացքում կվնասվի կառուցապատվող տարածքի 9800մ² մակերեսում հողային ծածկույթը: Նշված տարածքում առկա բերրի հողաշերտը՝ 2936մ³ ծավալով կհանվի և կպահեստավորվի հատուկ միջոցառումներով, աշխատանքների ավարտից հետո կօգտագործվի կանաչապատման աշխատանքներում:

Գործարանի շահագործման ժամանակ շրջակա միջավայրի վրա ազդեցությունը պայմանավորված կլինի կաթսայատան աշխատանքով, որը ձմռան սեզոնին կապահովի գործարանի ջեռուցումը: Տաք ջրամատակարարումը նախատեսված է իրականացնել արևային մարտկոցների միջոցով՝ ամբողջ տարվա ընթացքում: Ըստ նախնական գնահատման, բնական գազի տարեկան ծախսը կկազմի 216000մ³, իսկ առավելագույն ժամայինը՝ 200մ³/ժամ: Հաշվարկվել են տարեկան արտանետումները, համաձայն որոնց արդյունքների արտանետումները կկազմեն՝ ազոտի երկօքսիդի համար՝ 0.506տ/տարի, ածխածնի օքսիդի համար՝ 0.14 տ/տարի: Արտանետումների ազդեցությունը գնահատելու համար կատարվել է դրանց ցրման արդյունքում սպասվող գետնամերձ կոնցենտրացիաների հաշվարկ /“Էռա” (“Эра”) համակարգչային ծրագրով/, որոնք համեմատվել են բնակավայրերի համար սահմանված սահմանային թույլատրելի կոնցենտրացիաների (ՍԹԿ) հետ: Համաձայն արդյունքների՝ բոլոր նյութերի գետնամերձ կոնցենտրացիաների առավելագույն արժեքները, հաշվի առնելով նաև ֆոնային ցուցանիշները, չեն գերազանցում սահմանված ՍԹԿ-երը: Մթնոլորտային օդին հասցվող տնտեսական վնասը գնահատվել է 25830 ՀՀ դրամ/տարի:

Դեղագործական գործարանի շահագործման ժամանակ ջուրը արտադրական նպատակներով կօգտագործվի լուծույթների պատրաստման, սարքերի, տարողությունների լվացման, տարածքների մաքրման, ինչպես նաև անձնակազմի խմելու կենցաղային կարիքների համար: Հաշվի առնելով գործարանի արտադրատեսակների ցանկը, հզորությունները և արտադրական գործընթացները, արտադրական արտահոսքը առաջին տարում կկազմի 520մ³, իսկ սկսած երկրորդ տարուց՝ 1040մ³/տարի: Իսկ խմելու և տնտեսական ջրապահանջը կկազմի՝ 4700.8 մ³/տարի, կամ 18.08մ³/օր: Գործարանից ջրահեռացումը /արտադրական հոսքաջրեր և կենցաղային կեղտաջրեր/ ընդհանուր կկազմեն՝ 5401.8մ³/տարի կամ 20.8մ³/օր: Բոլոր արտադրական տեղամասերը կահավորված կլինեն արտահոսքերի հավաքման առանձին համակարգով, ներառյալ՝ հատակների լվացումը: Արտահոսքը կհավաքվի մեկ խողովակի մեջ և կհոսի մաքրման կայան, որի հզորությունը 70մ³/օր է: Մաքրման կայանը նախատեսված է արտադրական և կենցաղային կեղտաջրերի մաքրման համար և կարող է ապահովել մաքրված ջրերի այնպիսի որակ, որ հնարավոր լինի օգտագործել ոռոգման նպատակով, կամ ուղղել համայնքային կոյուղու ցանց: Մաքրված ջուրը ոռոգման սեզոնին /150 օր/ կօգտագործվի ոռոգման նպատակով, իսկ ոռոգումից դուրս

Փորձաքննական պահանջներ

1. Մինչև գործունեության իրականացումն անհրաժեշտ է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով ստանալ գործունեության լիցենզիա:
2. Գործունեության ընթացքում առաջացող թափոնների համար սահմանված կարգով մշակել թափոնի անձնագիր, համաձայնեցնել այն շրջակա միջավայրի նախարարության հետ և թափոնի տեղադրումն իրականացնել ըստ անձնագրի:
3. Արտադրական գործընթացում աշխատողների անվտանգության և առողջության ապահովման համար անհրաժեշտ է առաջնորդվել ՀՀ աշխատանքային օրենսգրքի 23-րդ գլխի պահանջներով:
4. Դեղագործական գործարանի շահագործման ընթացքում անհրաժեշտ է պահպանել տեխնոլոգիական բոլոր գործընթացները, աշխատողների անվտանգության և առողջության ապահովման համար կարևորել՝ օդաքարշ համակարգերի ֆիլտրերով /գտիչներ/ ապահովումը և դրանց ժամանակին մաքրումը:
5. Գործարանի շահագործման ընթացքում առաջացող տարբեր տեսակի թափոնների հեռացումը, վնասազերծումը, կամ կրկնակի օգտագործումն իրականացնել ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված կարգով, մասնավորապես, դեղագործական թափոնների վնասազերծման գործընթացներն իրականացնել սանիտարական նորմերին համապատասխան:
6. Գործարանի շահագործման փուլում վերահսկել կաթսայատան աշխատանքը՝ արտանետումների քանակները թույլատրելի նորմերի սահմաններում պահելու նպատակով:
7. Վերահսկել մաքրման կայանի աշխատանքի արդյունավետությունը և մաքրման կայանում մաքրված ջրերը ոռոգման նպատակով օգտագործել, կամ կոյուղու կոլեկտոր հեռացնել՝ հոսքաջրերում պարունակող նյութերի /ԹԿՊ_{լրիվ} և ԹՔՊ կախված մասնիկներ/ որակական ցուցանիշների ապահովման դեպքում:
8. Կայանի աշխատանքի ընթացքում առաջացող նստվածքը /տիղմ/ որպես պարարտանյութ օգտագործել լաբորատոր փորձարկումից հետո՝ որակական ցուցանիշների ապահովման դեպքում:

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ՄԱՍ

«Արփիմեդ» ՍՊ ընկերության կողմից նախատեսվող Դեղագործական գործարանի կառուցման և շահագործման շրջակա միջավայրի վրա ազդեցության գնահատման հաշվետվության վերաբերյալ տրվում է դրական եզրակացություն՝ վերը նշված փորձաքննական պահանջների պարտադիր կատարման պայմանով:

Փոխտնօրեն՝

Գլխ. մասնագետ՝

Գ. Գևորգյան

Հ. Մկրտչյան